

ÅRSBERETNING 2019/2020

FREMMER, SAMLER & STYRKER

KOOPERATIONEN

HVAD SKAL DER SÅ SKE NU? BUSINESS AS USUAL?

HVORFOR VENDE, SKAB FORANDRINGEN NU!

Det betyder noget, hvor du handler ind, hvilken bank du har og hvilke håndværkere du bruger. Brug de fællesjede virksomheder. Køb kooperativt og socialøkonomisk.

#CORONAPARADOKSET

TILBAGE TIL STRESS, KLIMA- KOLLAPS OG FINANS- KRISER?

HVORFOR VENDE, SKAB FORANDRINGEN NU!

Fremtiden er fællesjede, kooperative og socialøkonomiske virksomheder. Tag dit arbejdsliv i egne hænder og start bæredygtige fællesskaber. Det er sjovere at være rige sammen.

#CORONAPARADOKSET

#CORONAPARADOKSET

Det kooperative fællesråd »Kooperativt København« har under Corona krisen sat en kampagne igang med fokus på nytænkning efter at samfundet åbner igen. Intet er så skidt at det ikke kan være godt for en debat om socialøkonomi og kooperative fællesskaber.

Fremme, Samle & Styrke

Kooperationens mission er at **Fremme, Samle og Styrke** den kooperative sektor og sammen med vores medlemmer at arbejde for at udvikle det demokratiske erhvervsliv i Danmark

Vores medlemmer er omdrejningspunktet for alt, hvad vi laver og jeres/deres deltagelse er et kerneelement i alle vores aktiviteter

På vej mod vores 100 års jubilæum i 2022 er behovet for en fælles kooperativ stemme større end nogensinde. For rigtig mange har glemt, at store dele af vores fælles hverdag er bygget på den model. Og kun få steder kan man understøtte etableringen af nye kooperative fællesskaber. Kooperationen er et af de steder, hvor vi ved, hvad vi taler om, når vi taler om demokratiske virksomheder og kooperativer. Vi skal bare sammen med vores medlemmer tale meget højere.

Vores medlemmer kommer i alle størrelser og fra alle sektorer med en lang række forskellige ledelsesstrukturer.

Så hvordan kan vi skabe og fastholde værdi for en så forskelligartet gruppe af virksomheder og organisationer? Ingen har sagt, at det skal være enkelt, men forskellighed kan også være en styrke, og der er mange lighedspunkter, som binder os sammen.

Kooperationen kan bane vejen for en mere kooperativ økonomi ved at fremme et positivt erhvervsmiljø for kooperativer, ved at øve indflydelse på beslutningstagere og ved i det hele taget at skabe opmærksomhed på kooperativer som en effektiv og bæredygtig forretningsmodel. Og samtidig skal vi give vores medlemmer den rådgivning og vejledning, de har brug for for at drive en succesfuld virksomhed.

Vi skal være proaktive såvel som reaktive, når det drejer sig om rådgivning og uddannelse af vores medlemmer. Og vi skal være mødested for vores medlemmer for at man kan lære af hinanden, samarbejde, dele ressourcer og gøre forretning sammen.

KOOPERATIONENS MISSION

Kooperationens mission er at fremme den kooperative virksomhedsmodel, at samle de kooperative virksomheder og organisationer i Danmark, og at styrke vores medlemsvirksomheder gennem rådgivning, uddannelse og udvikling af samarbejdet i og mellem medlemsvirksomhederne.

Vi mener, at kooperativer kan og bør spille en vigtig rolle i at sikre en fremtid, der er bæredygtig i både samfundsmæssig, miljømæssig og økonomisk forstand. Derfor arbejder vi for, at kooperative virksomheder anerkendes for deres resultater, deres betydning i dag og deres potentiale i fremtiden.

Anstændige jobs og økonomisk vækst. Fremme vedvarende, inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse samt anstændigt arbejde til alle.

**8 ANSTÆNDIGE JOBS
OG ØKONOMISK
VÆKST**

Verdensmål 8

Den kooperative virksomhedsmodel – og særligt medarbejderejede kooperativer – er den ideelle virksomhedsform i forhold til at skabe anstændige jobs og økonomisk vækst for et lokalsamfund og/eller en gruppe af mennesker.

Så hver dag, hvor I i medlemsvirksomhederne knokler for at jeres virksomhed gør det godt, og at jeres kolleger og medarbejdere har det godt – så arbejder I med opfyldelsen af FN's verdensmål nr. 8.

Fordi I tager flere lærlinge og elever end gennemsnittet – Fordi I sørger for at undersøge at også jeres underleverandører har ordentlige arbejdsvilkår uanset om det er i ind eller udlandet

– Fordi jeres arbejdsplads er rummelig og evner også at have kolleger, som er udfordret i arbejdslivet på den ene eller anden måde – Fordi I har fokus på miljø og reduktion af affald – Fordi vi sammen laver udviklingsprojekter til forbedring af arbejdsmiljø – Fordi vi arbejder for bedre ramme vilkår for den kooperative virksomhedsform – Fordi vi arbejder med iværksætteri og innovation, så er I alle sammen med til, at vi sammen kommer tættere på opfyldelsen af verdensmålet. Og det er vi stolte af at være med til.

Formandens indledning

Det er en meget særlig situation at skrive indledning til Kooperationens årsberetning i den lange skygge fra Corona/Covid-19. Det er som om, de seneste tre måneder overskygger et helt langt års aktiviteter og succeser.

Sekretariatet har knoklet med at pakke den ene regeringspakke efter den anden ud, analysere og omsætte til kvalificeret rådgivning, og sikret os at ingen medlemsvirksomhed har behøvet at stå alene med de kæmpe udfordringer, pandemien har givet alle. En stor og god indsats, som har høstet megen anerkendelse blandt medlemmerne.

Men det er naturligvis også rigtig vigtigt at rette blikket lidt bagud og fokusere særligt på et par områder, som har optaget bestyrelsen i perioden.

På årsmødet for fire år siden blev I præsenteret for den første af de tre strategiske rapporter »Kooperative markeringer i det 21. århundrede«. Og året efter i 2017 for »Kooperative muligheder for fremtiden« og »Der er fremtid i fællesskab« og vores strategi for de kommende år.

Bestyrelsen besluttede i efteråret 2019 at genbesøge og revitalisere arbejdet med rapporterne og lave en tydeligere ramme om det strategiske arbejde i sekretariatet. En spændende opgave, hvor vi har været i maskinrummet – og hvor vi nu

glæder os til at præsentere en strategi, som kan sammenfattes i Kooperationens mission om at **Fremme, Samle og Styrke** den kooperative sektor!

Og lige præcis i situationer som den nuværende, hvor virksomheder kommer til at lukke og mange mister deres job, er det vigtigt, at vi er parate med et beredskab i forhold til at kunne bistå de, som finder sammen om at starte nyt, hvor det gamle forsvandt. Vi skal være parate til at diskutere rammebetingelser for kooperative virksomheder med politikerne og sammen skal vi gøre en indsats for at den glemte virksomhedsform igen bliver »hver mands eje«.

På toppen af det har vi naturligvis haft glæden ved at møde stor tilfredshed i medlemskredsen når vi er mødtes på kryds og tværs i årets løb. Og flere medlemmer bruger nu også sekretariatet i andre sammenhænge som f.eks. forretningsudvikling og udviklingsprojekter i ind og udlandet.

Alt det har vi redegjort for på de følgende sider.

Vi håber at I vil tage godt imod denne beretning i sit nye format. Med den håber vi at give både jer og os selv et kommunikationsredskab til, på en enkel måde at forklare, hvad Kooperationen egentlig er for en størrelse.

Vi glæder os til at tage fat sammen med jer!

Birte Flæng Møller
FORMAND

HVORFRA

KOMMER

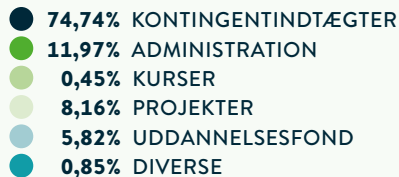
VORES

PENGE?

Indtægter

Vores altoverskyggende finansiering kommer fra medlemskontingent – og det er vi stolte af, for det betyder at vores medlemmer både efterspørge, men også er villige til at betale for vores ydelser.

Ud over medlemskontingent har vi indtægter fra de projekter, vi laver, fra administration af forskellige fonde og foreninger, fra de kurser vi udbyder og fra de overenskomstmæssige aftaler om midler til at lave bl.a. lederuddannelse.

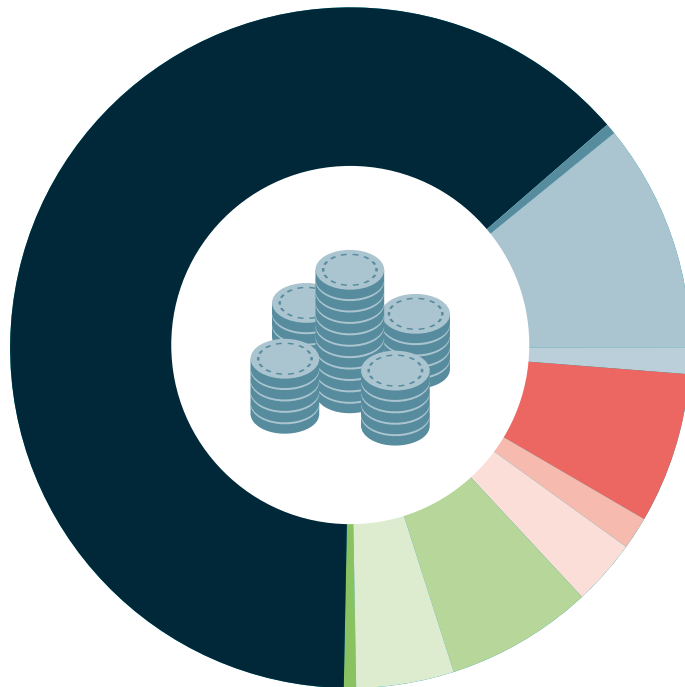

HVORDAN

BRUGER

VI PENGENE?

Udgifter

Vores kerneydelser er rådgivning og vidensformidling. Derfor er vores største udgiftspost lønninger. I perioden har der været 13 medarbejdere i sekretariatet. Posten organisation er vores årsmøde, konferencer og markedsføring som f.eks. de 10 videoer om, hvorfor medlemmerne synes kooperativer holder. Posten »Internationalt« dækker vores medlemskaber af ICA, Cooperatives Europe og CECOP, og »Fællesråd« er de lokale cooperative erhvervsforeninger.

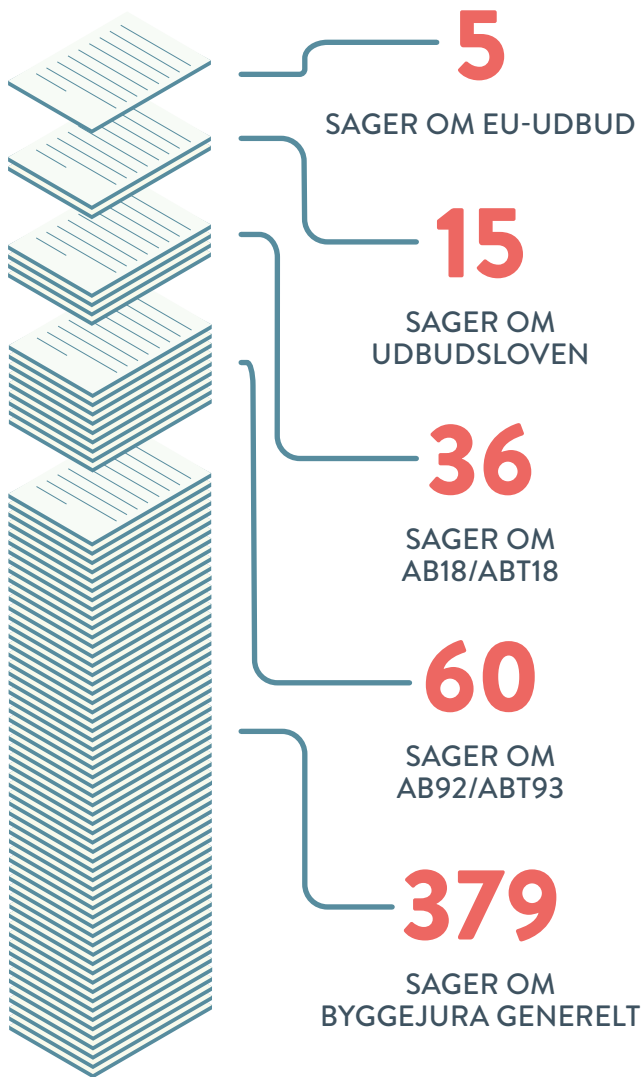

HVAD

LAVER

VI FOR

PENGENE?

Byggejura, entrepriseret og udbud

For byggejuraen er de nye AB aftaler ved at være godt implementeret i virksomhederne. Så det, som har fyldt, har været mere generel rådgivning på udbud og kontrakter.

Erhvervs- og virksomhedsjuraen er dels iværksætterrådgivning, men også hjælp til medlemmer som har brug for ændringer eller forretningsudviklingsbistand. Det er typisk længerevarende sager.

Grafikkerne på de næste sider viser hvordan vores løbende rådgivning har fordelt sig på sager.

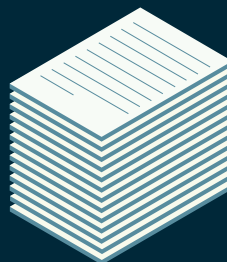
Det vi tæller her, er antal af sager for at give et billede af, hvilke problemstillinger I som medlemmer bruger os til.

Det viser så til gengæld ikke tyngden af de forskellige sager – så en rådgivning om en vedtægtsændring kan tidsmæssigt veje meget mere end et spørgsmål om f.eks. ferie.

Rådgivning om personalejura og arbejdsret

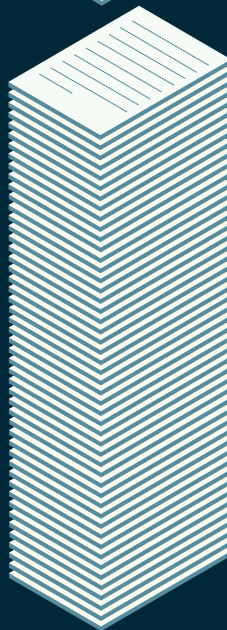
På personalejura og arbejdsret er fordelingen på emnerne som de fleste andre år. Dog har ændringen af ferieloven gjort, at der har været en del flere henvendelser. Og ellers er det opsigelser, som topper listen. Og spørgsmålene er altid **meget velkomne**, for det betyder, at vi faktisk ingen faglige sager har haft i perioden.

Hvis man leger med tallene, vil man se, at vi på arbejdsgiverindsatsen har haft ca. 10 henvendelser pr. dag, og at gennemsnittet er 18 henvendelser pr. medlemsvirksomhed.

155

SAGER OM FERIELOV

605

SAGER OM OPSIGELSE

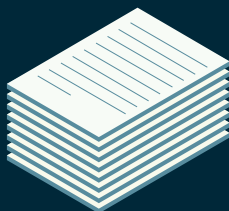
14

SAGER OM
FUNKTIONÆRLOV

56

SAGER OM ELEVER

97

SAGER OM KURSER
OG UDDANNELSER

38

SAGER OM PENSION

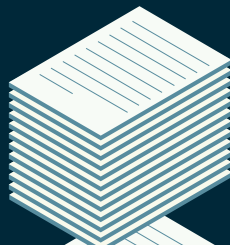
38

SAGER OM BARSEL

54

SAGER OM
SYGEDAGPENGE

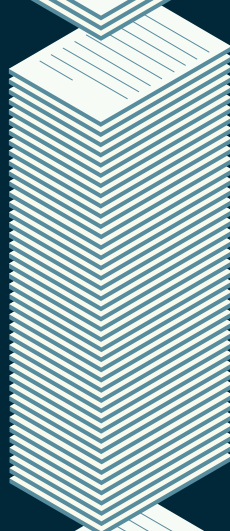
144

SAGER OM
ANSÆTTelsesBEVIS/LOV

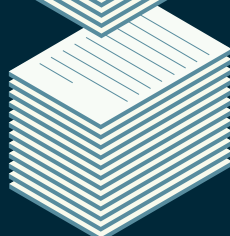
19

SAGER OM TR/AMR

510

SAGER OM
OVERENSKOMST

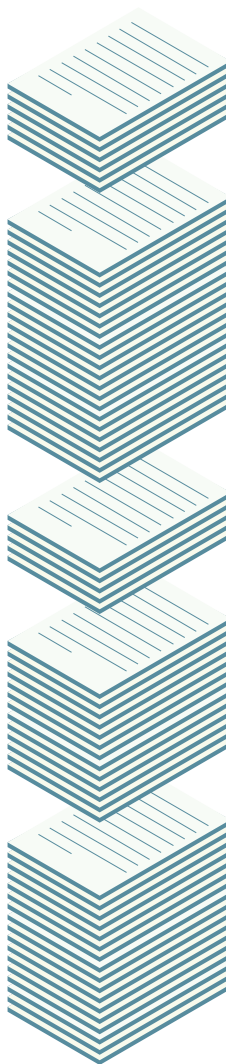
150

SAGER OM ANDET
PERSONALEJURA

Erhvervs- og virksomhedsjura

Erhvervs- og virksomhedsjura dækker over rådgivning, der handler om virksomheds- eller selskabsformer, om arbejde i bestyrelsen i demokratiske virksomheder, om samarbejde i virksomheden og ikke mindst om kooperativt og socialøkonomisk iværksætteri.

De seneste år har det været et voksende rådgivningsområde, og det drejer sig både om iværksættere, som starter helt fra nul - men også om grupper af mennesker, som af den ene eller anden grund går sammen om at købe en virksomhed i deres lokalområde. Det har blandt andet været en købmandsforretning, et økologisk landbrug og en fodboldklub.

6

SAGER OM BESTYRELSE/
LEDELSE/SAMARBEJDE

15

SAGER OM
OVERDRAGELSE

5

SAGER OM STIFTELSE/
OMDANNELSE

9

SAGER OM
VEDTÆGTSÆNDRINGER

11

SAG OM ANDET
ERHVERVSJURA

Kurser og uddannelse

AB18 – ALMINDELIGE BETINGELSER

Kurserne har været formidling af de nye aftalekomplekser på byggeriet, som blev indgået i 2018. Det har været et mix af formidling af aftalerne og tid til at oversætte og konkretisere den til hverdagens aftaler og stort set alle byggemedlemmer har været repræsenteret på kurserne.

KONFLIKTHÅNDTERING OG -LØSNING

I en tid, hvor erhvervslivet bliver stadig mere konkurrencebetonet, hurtigt og udfordrende, kan spændinger og konflikter opstå oftere og oftere i et team og føre til forringet erhvervsmæssig ydeevne. Selv når der ikke er en åbenlys konflikt, kan uenighed om, hvordan man bedst opnår fælles mål, underminere selv de bedst udformede strategier. Kurset primært for projektledere og andre som leder projekter og byggeteams.

BR18 – BYGNINGS-REGLEMENTET

Også kurserne om det nye bygningsreglement har trukket mange kursister. Bygningsreglementet udspecificerer byggelovens krav og indeholder de krav alle byggerier skal leve op til i forhold til f.eks. brand, sikkerhed og sundhed.

KOMMUNIKATION I ROLLEN SOM BYGGE- OG PROJEKTLEDER

Kurset tager udgangspunkt i deltagerens personlighedstype via en JTI-profil, og deltagerne arbejder med, hvordan man med sin profil kan forhandle og løse konflikter i stedet for at have uoverensstemmelser, som ender i det rene juristeri.

BESKATNING AF PERSONALEGODER

Et konkret kursus på foranledning af en gruppe af HR-medarbejdere i medlemsvirksomhederne.

PERSONALE FORUM

To til tre gange årligt mødes HR-medarbejdere og personaleledere til opdatering på relevant lovgivning, ny retspraksis og med mulighed for at drøfte hverdagens udfordringer med kolleger. I året har vi haft både fysiske og virtuelle PF-møder.

MODULER PÅ AKADEMI- UDDANNELSE I LEDELSE

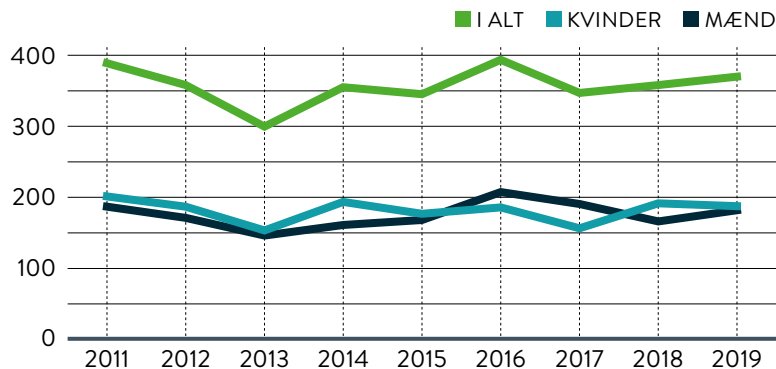
I perioden har Kooperationen ydet tilskud til mellemlederes deltagelse i både eks- og internat forløb. Tre studerende har afsluttet uddannelsen i perioden

Koop-Barsel

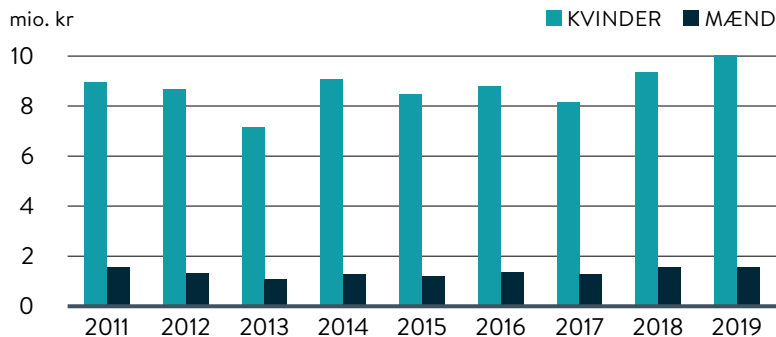
Antallet af barselsrefusioner ligger på nogenlunde samme niveau som de seneste år – og fordelingen mellem mødre og fædre orlover det samme.

Billedet af, hvordan udgifterne fordeles sig mellem mødre og fædre kan ikke tages som udtryk for, at fædre i de kooperative virksomheder ikke tager mere og mere forældreorlov – det skyldes ordningens indretning, hvor Koop-Barsel af ligestillingshensyn har valgt at fastholde, at en del af refusionsperioden er reserveret specifikt til fædre, men at barselsrefusionsordningerne generelt ikke yder refusion til hele den mulige forældreorlovsperiode.

ANTAL BARSELSREFUSIONER

SAMLET ANDEL FOR KVINDER/MÆND

Unge og Kooperationen

Witamy Kooperationen – Velkommen Kooperationen. Det var overskriften i Tecza polska – det kooperative månedsmagasin efter, at 20 lærlinge fra de kooperative byggefirmaer havde været på besøg hos vores søsterorganisation NAUWC.

Studieturen var tæt pakket med besøg i kooperativer som på den ene eller anden måde havde reference til at skabe en forskel for unge mennesker i Warszawa – vegansk restaurant og supermarked, sociale virksomheder for unge med kognitive udfordringer og et tværfagligt kommunikations kooperativ er et par af eksemplerne. Lærlingene

fik indsigt i, hvad der har ansporet de unge polakker til at starte virksomhed sammen. Og det gennemgående tema var, at det var forskellige hverdagsbehov, de løste ved deres kooperativ: god vegansk fødevarer kvalitet og udviklingsmuligheder for producenter og jobskabelse.

Turen var støttet af den kooperative BMF fond og Kooperationen.

Vores lærlingevideo »mød vores lærlinge«
gik viralt med 9.000 visninger.

Se den selv på YouTube ved at scanne QR koden!

Vores projekter

NYE FÆLLESSKABER, LANDDISTRIKTER

Landdistriktpuljen har støttet projektet

Projektet vil give et bud på, hvordan fællesskabsøkonomier i landdistrikter kan sikre og innovere den levedygtige landsby, ved at afprøve, hvordan det kooperative fælles-eje, kan fungere som en økonomisk og juridisk ramme for landsbyfællesskabets aktiviteter.

SOCIAL INNOVATIVE KNOWLEDGE WORK (SIW)

RUC, PROSA, Teknologisk Institut og Actee

Forskere fra Roskilde Universitet skal i samarbejde med erhvervsliv og interesseorganisationer undersøge nye udviklinger på arbejdsmarkedet for vidensarbejdere og eksperimenterere med nye organiseringsformer, herunder kooperativer.

SØNDERBORG FÆLLESFOND

En mulig vej ud af kreditklemmen?

Med et lokalt fællesejet finansieringsinitiativ - vi kalder det en fællesfond - kan borgere sammen rejse finansiering til at skabe udvikling frem for afvikling i deres lokal-område. Dette kan ske ved at opkøbe, istandsætte og sælge faldefærdige bygninger. Eller ved at hjælpe med finansiering til nye tilflyttere og lokale iværksættere.

BUYING FOR SOCIAL IMPACT

REVES, EU Kommissionen og STAR

Konference for at gøre offentlige indkøbere opmærksomme på deres muligheder for at indtænke sociale og socialøkonomiske hensyn ved udbud og styrke deres forudsætninger for at anvende mulighederne.

KAPACITETSOPBYGNING OG STYRKELSE AF PARTNERSKABET

CISU, FECAFEB (Bolivia) og Coffee Collective

Sammen med Coffee Collective, som både er kaffeimportør, -risteri og kaffebarkæde, kombinerer vi vores viden om etablering og udvikling af kooperative forretningsmodeller med Coffee Collectives viden om og erfaring med de globale kaffemarkeder til at styrke de bolivianske kaffebønderes organisering og dermed adgang til mere lukrative eksportmarkeder.

COMPETE

Eksamensbeviser er ikke nok

Projektet skal forbedre nyuddannedes kompetencer i forhold til, hvordan det er at være på arbejdsplads, så de bliver jobparate til fremtidens arbejdsmarked.

KLIMAAGENTER I BYGGEBRANCHEN

Frame Voice Report, Bolivia

I projektet »Klimaagenter i byggebranchen« har vi sammen med tre medlemsvirksomheder undersøgt, hvad medarbejderne i byggebranchen selv kan gøre for at mindske klimaaftrykket, fordi medarbejderne på byggepladserne også spiller en vigtig rolle, hvis der skal bygges mere bæredygtigt.

COOP STARTER

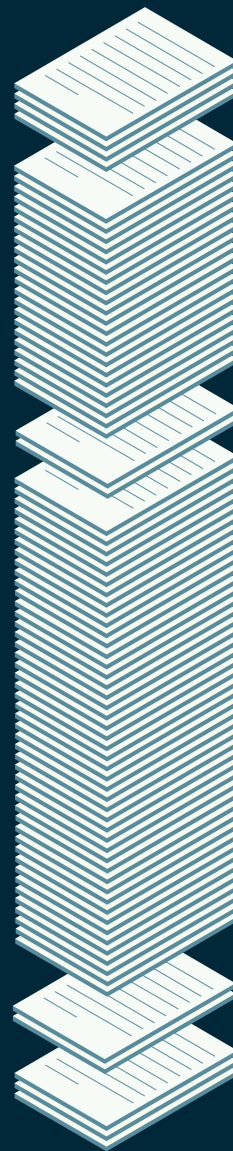
EU Grundtvig programmet

Sammen med otte europæiske kooperative partnere arbejder Kooperationen med at udbrede kendskabet til den kooperative virksomhedsmodel blandt unge mennesker og rådgive og vejlede dem, der ønsker at starte en kooperativ virksomhed.

Rådgivnings- funktionen på BPA-arbejdsgiver.dk

Kooperationen har siden 2009 haft en kontrakt med Socialstyrelsen om, at borgere med handicap, som har en BPA-ordning og selv er arbejdsgivere eller arbejdsledere for deres hjælpere, kan benytte os som rådgivere om personalejura og arbejdsmiljø.

-
- 1 Frihed til lægebesøg i arbejdstiden, forkert løn, ændring i vagtplan, familiefra værsloven, arbejdstid, fleksjob, skat, fritstilling, beregning af løntillæg, dødsfald eller alvorlig sygdom i familien, helbredsoplysningsloven, vejledning om ansættelse, advarsel, varsling af væsentlig ændring i ansættelsen, g-dage, udgift til medicin, deltid.
 - 2 Takstblade, lønsatser, regnskab, vikarhjælp, jobportal, førtidspension, hospitalsindlæggelse, vurdering af arbejdslederevne, vikarhjælp.

7

SAGER OM PERSONDATA

42

SAGER OM
ANSÆTTELSESBEVIS/LOV

3

SAGER OM CVR NR.

91

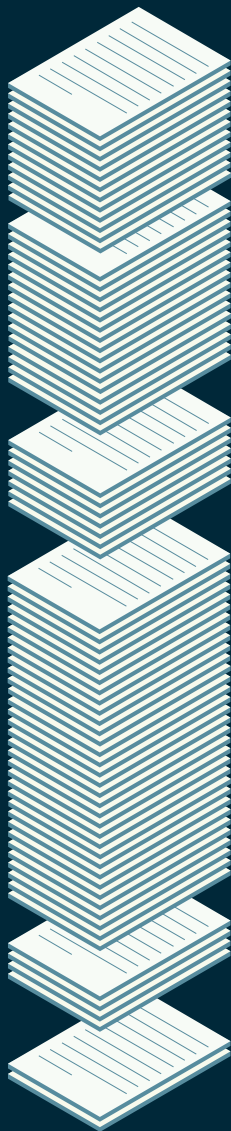
SAGER OM OPSIGELSE

4

SAGER OM OVERENSKOMST

6

SAGER OM PENSION

23

SAGER OM ARBEJDSMILJØ

32

SAGER OM §95 OG §96,
KOMMUNENS UDMÅLING, PRO-
BLEMER MED EKSTERN FIRMA

13

SAGER OM FERIE

63

SAGER OM BARSEL/SYGDOM

7

SAGER OM KURSER

3

SAGER OM KOMMUNENS
UDMÅLING TIL VARETAGELSE AF
ARBEJDSGIVEROPGAVEN

44

SAGER OM GENERELLE
ARBEJDSRETLIGE
PROBLEMSTILLINGER¹

3

SAGER OM FORSIKRING

12

SAGER OM OVERDRAGELSE
AF ARBEJDSGIVERFUNK-
TIONEN TIL EN VIRKSOMHED
ELLER FORENING

6

SAGER OM AFTALEN/
KONTRAKTEN

18

SAGER OM FORSKELS-
BEHANDLING/LIGEBEHANDLING

30

ØVRIGE HENVENDELSER²

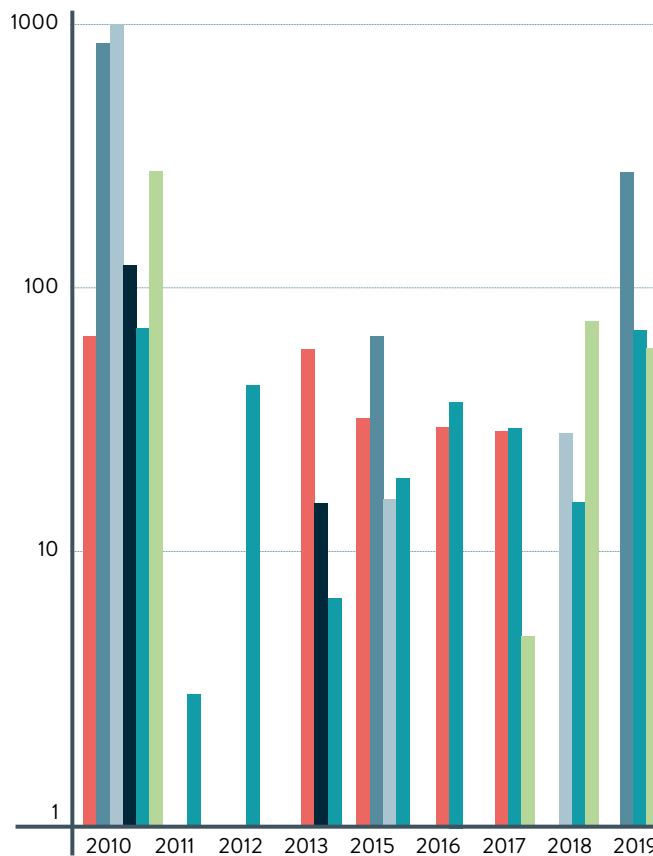
Udvikling i medlemstal

Igen i 2019 har vi haft fornøjelse af at kunne byde nye medlemmer velkommen. Men også her i beretningen skal der lyde et velkommen til Svanholm, By-expressen, Den kooperative Fond, Blakgården, Fonden Voks, Karisefonden og KeepGoing. Modellen viser udviklingen i nye medlemmer siden 2010 – en tilvækst over årene på mange hundrede arbejdspladser.

- ASSOCIEREDE
- BANK, REVISION, FORSIKRING
- BYGGEFAG
- KURSUS
- SOCIALØKONOMI
- ØVRIGE

NOTE: Øvrige virksomheder i 2019 indeholder Svanholm, By-expressen, Den kooperative Fond og Blakgården. Socialøkonomi indeholder Fonden Voks, Karisefonden og KeepGoing. Der er gjort brug af en logaritmisk y-akse, for bedre at kunne afbilde antallet af medarbejdere, da disse ligger indenfor et stort talområde.

ANTAL MEDARBEJDERE I MEDLEMSVIRKSOMHEDERNE FORDELT PÅ ÅR FOR INDMELDELSE OG BRANCHE

Kooperationen i verden

Vidste du ...

... at I USA får 42 millioner mennesker i 47 stater elektricitet fra kooperative el-værker?

... at Engelske Ribena solbærsaft får sine fantastiske solbær fra kooperative solbæravlere?

... at Kooperative er 38 procent mere produktive end klassiske virksomheder?

... at Kooperative start-ups har en overlevelses rate på 88% efter fem år, mens den kun er på 44% for andre typer af virksomheder?

... at i Frankrig er 95.000 vinproducenter knyttet til de franske vinkooperative, som fremstiller 500 millioner flasker om året?

... at på verdensplan er én ud af seks mennesker medejer af et kooperativ. Det svarer til én milliard mennesker?

... at Kooperationen har en næstformandspost i Cooperatives EU og en bestyrelsespost i den kooperative verdensorganisation ICA?

... at Sveriges største forsikringselskab Folksam er et kooperativ?

KOOPERATIONEN

Reventlowsgade 14, 2. · 1651 København V · T. 33 55 77 30
kontakt@kooperationen.dk · www.kooperationen.dk

GRAFISK PRODUKTION: EKS-SKOLENS GRAFISK DESIGN & TRYK